

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 549/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (v čase podania sťažnosti [REDAKOVANÉ]), [REDAKOVANÉ], právne zastúpenej advokátom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Advokátska kancelária [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd „odmietnutím odvolania“ Daňovým úradom Bratislava „zo dňa 29.04.2014 proti rozhodnutiu č. 9103309/5/1410872/2014 zo dňa 8.04.2014“ a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júna 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (v čase

podania sťažnosti [REDACTED] a ešte predtým [REDACTED]), [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), právne zastúpenej advokátom [REDACTED], [REDACTED], Advokátska kancelária [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) „odmietnutím odvolania“ Daňovým úradom Bratislava (ďalej len „daňový úrad“, v citáciách aj „porušovateľ“) „zo dňa 29.04.2014 proti rozhodnutiu č. 9103309/5/1410872/2014 zo dňa 8.04.2014“.

2. Podstatou veci je otázka ústavnosti (ne)vybavenia, resp. spôsobu odmietnutia odvolania oznámením č. 9103309/5/1871924/2014/Šma vydaným 13. mája 2014 proti rozhodnutiu o povinnosti zložiť zábezpeku na DPH v rámci registrácie pre DPH. Sťažovateľka doručila odvolanie daňovému úradu e-mailom s neskorším písomným podaním, hoci zákon prikazuje podať odvolanie presným spôsobom elektronicky. V nevybavení odvolania daňovým úradom vidí sťažovateľka porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu.

3. Sťažovateľka v sťažnosti argumentuje, že daňový úrad (porušovateľ) vydal 8. apríla 2014 rozhodnutie č. 9103309/5/1410872/2014, ktorým jej uložil povinnosť zložiť zábezpeku na daň z pridanej hodnoty v sume 340 000 €, čo sťažovateľka považuje za závažný až likvidačný zásah do jej majetkových práv. Sťažovateľka, zastúpená advokátom, podala odvolanie voči tomuto rozhodnutiu postupom podľa § 13 ods. 6 Daňového poriadku (ďalej len „DP“) v zákonných lehotách, a to elektronickými prostriedkami 30. apríla 2014 na e-mail porušovateľa v elektronickej forme s doplnením podania v listinnej forme poštou doručenou porušovateľovi 2. mája 2014. Následne porušovateľ oznámil advokátovi sťažovateľky, že odvolanie odmieta, pretože hoci bolo v zákonnej lehote v jeho dispozícii, nebolo podané do elektronickej podateľne podľa § 13 ods. 5 Daňového poriadku a tento formálny nedostatok podania podľa neho nemožno žiadnym spôsobom zhojiť tak, ako to je v ostatných konaniach pred orgánmi verejnej moci. Oznámenie

č. 9103309/5/1871924/2014/Šma vydané 13. mája 2014 bolo sťažovateľke doručené 19. mája 2014. Porušovateľ sa rozhodol, že napadnuté rozhodnutie preskúmať nebude a považuje ho za právoplatné. Porušovateľ je toho názoru, že sťažovateľka ako platiteľka DPH je podľa § 14 ods. 1 Daňového poriadku odkázaná výlučne na podanie cez portál verejnej správy podľa § 13 ods. 5 Daňového poriadku (ako to bolo zo strany Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky vopred verejne prezentované) a ak presne taký spôsob podania nie je vykonaný, podanie sa bude považovať za nepodané bez akejkolvek možnosti opravy. S právnym názorom porušovateľa o správnosti spôsobu podania odvolania sťažovateľka nesúhlasí, keďže nemá zákonnú, ústavnú, foreznú (ESD) ani elementárnu logickú oporu – jedine ak politickú v záujme likvidácie nárokov súkromných osôb voči štátu. Proti tomuto postupu doručila sťažovateľka 13. júna 2014 e-mailom a 17. júna 2014 poštou sťažnosť. Porušovateľ na sťažnosť dosiaľ sťažovateľke neodpovedal ani ju iným spôsobom nevybavil, a sťažovateľka je preto podľa svojho presvedčenia nútená sa z dôvodu ochrany svojich ústavných práv obrátiť na ústavný súd. Z oznámenia porušovateľa vyplýva, že nerešpektuje odvolanie sťažovateľky a považuje prvostupňové rozhodnutie za konečné a právoplatné. Takým stanoviskom je vážne obmedzené ústavné právo sťažovateľky na spravodlivý proces v časti práva domáhať sa preskúmania prvoinštančného rozhodnutia, ako aj práva na spravodlivosť, ktorá je týmto odmietnutá. Žiaden subjekt, ani štát, nie je oprávnený obmedzovať práva iného, pokiaľ na to, ako uvádza sťažovateľka, nemá právny dôvod a ak sú dôvody v rozpore, dôvod dostatočnej právnej sily. V predmetnom konaní daňový úrad zdôvodnil svoje stanovisko len tým, že odmietnutie má byť dôsledkom porušenia povinnosti podľa § 14 ods. 1 Daňového poriadku, pričom podľa neho nie je možná sanácia podania podľa § 13 ods. 6 Daňového poriadku ani výzva na odstránenie nedostatkov podľa § 13 ods. 8 Daňového poriadku. Ustanovenie § 14 ods. 1 Daňového poriadku nechráni žiadne ústavné právo. Je len vyjadrením práva štátu na efektívnu správu financií, t. j. na šetrenie nákladov na komunikácii a času pri vybavení podania. Bez ohľadu na akékoľvek ďalšie argumenty k tejto povinnosti podľa sťažovateľky platí, že jej výkon nemôže obmedziť ústavné práva, keďže majú vyššiu právnu silu a chránia vyššie spoločenské hodnoty.

4. Súčasťou sťažnosti je návrh sťažovateľky na rozhodnutie o dočasnom opatrení, ktorým by ústavný súd v súlade s § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť *rozhodnutia daňového úradu č. 9103309/5/1410872/2014 z 8. apríla 2014.*

5. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Daňový úrad Bratislava odmietnutím odvolania sťažovateľa zo dňa 29. 04. 2014 proti rozhodnutiu č. 9103309/5/1410872/2014 zo dňa 8. 04. 2014 porušil právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Daňovému úradu Bratislava prijať odvolanie sťažovateľa zo dňa 29. 04. 2014 proti rozhodnutiu č. 9103309/5/1410872/2014 zo dňa 8. 04. 2014 ako účinné a vybaviť ho podľa § 73 a nasl. Daňového poriadku.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 340,90 EUR, ktorú je porušovateľ povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu

ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

7. Podstatou veci je otázka ústavnosti (ne)vybavenia, resp. spôsobu odmietnutia odvolania (oznámením č. 9103309/5/1871924/2014/Šma vydaným 13. mája 2014) proti rozhodnutiu o povinnosti zložiť zábezpeku na DPH v rámci registrácie pre DPH. Sťažovateľka doručila odvolanie daňovému úradu e-mailom s neskorším písomným podaním, hoci zákon prikazuje podať odvolanie presným spôsobom elektronicky. V neakceptovaní odvolania daňovým úradom, resp. v jeho trvaní na špecifickom spôsobe podania, vidí sťažovateľka porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu.

8. Ústavný súd zistil, že ústavná sťažnosť sťažovateľky smeruje proti rozhodnutiu, resp. zásahu daňového úradu, kde možno uvažovať o podaní niektorej z foriem správnych žalôb (porov. II. ÚS 313/2015).

9. Ústavný súd tak v prvom rade prostredníctvom IČO sťažovateľky v elektronických právnických databázach zisťoval, či neprebíha v tejto veci konanie. Predpoklad sa potvrdil, keď sa vzápätí ukázalo rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 S 119/2014 z 5. júna 2015 (identifikačné číslo súdneho spisu: 1014200956; dostupné na www.justice.gov.sk; porov. tiež bod 7 odlišného stanovisko k uzneseniu pléna ústavného súdu vo veci sp. zn. PL. ÚS 22/2014), ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľky proti nezákonnému postupu daňového úradu vo veci namietanej touto ústavnou sťažnosťou z dôvodu, ako uvádza krajský súd, že sťažovateľka sa mala žalobou podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku domáhať súdneho prieskumu písomnosti odporcu – oznámenia č. 9103309/5/1871924/2014/Šma vydaného 13. mája 2014, ktoré je za týmto účelom potrebné pokladať za rozhodnutie podliehajúce súdnemu prieskumu, čo vyplýva aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (táto právna otázka je predmetom konania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky doručenej ústavnému súdu 3. augusta 2015 a vedenej pod sp. zn. Rvp 11527/2015, pozn.).

10. Ďalšou lustráciou bolo zistené, že obdobné podania sťažovateľky priamo proti daňovému úradu boli odmietnuté pre nedostatok právomoci – I. ÚS 411/2014, II. ÚS 641/2014, III. ÚS 528/2014, III. ÚS 542/2014, I. ÚS 540/2014, pretože malo byť využité správne súdnictvo.

11. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka podala túto ústavnú sťažnosť skôr, než medzičasom využila prípustný právny prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytoval a na ktorého použitie bola oprávnená, a preto ústavný súd odmietol jej sťažnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú pre (vtedajšie) nevyčerpanie opravných prostriedkov. Správny súd žalobu zamietol z dôvodu, že sťažovateľka mala napadnúť rozhodnutie v podobe listu, a nie zásah. Možno dodať, že správne súdy nepochybujú, že sťažovateľka sa môže brániť cez správne súdnictvo, a teda v danej veci nie je sporné, že je k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy.

12. Ústavný súd rozumie snahe využiť rôzne právne cesty k ochrane práv, ale zároveň sa pri prerokúvaní tejto veci nemôže nepozastaviť nad tým, že sťažovateľka mohla informovať ústavný súd (porov. bod 30 nálezu II. ÚS 212/2013), že podala správnu žalobu a ústavnú sťažnosť v rovnakej veci, pričom (myslené vo všeobecnej rovine) ak by riadne vysvetlila dôvod, prečo podáva správnu žalobu a ústavnú sťažnosť paralelne, ústavný súd by to (teoreticky) mohol vziať do úvahy (porov. napríklad § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2015